

Hållbarhetsbedömning i fyra steg

inklusive en enkel prövning av barnets bästa

Anteckningar för vägledning för de olika stegen hittar du om du håller muspekaren över ikonen längst upp till vänster i dokumentet.

Om du laddar ner dokumentet och dubbelklickar på ikonen öppnas anteckningarna i den högra kolumnen.

Introduktion

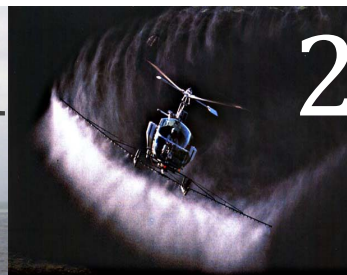
Förstörelsemekanismer

Hållbarhetsprinciper

Jordskorpan

Samhällets produktion

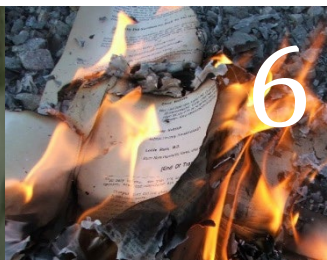
Fysiska metoder

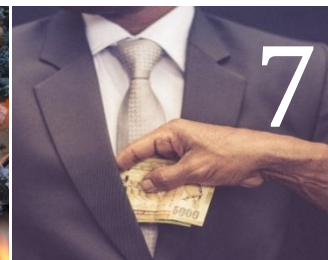
Hälsa

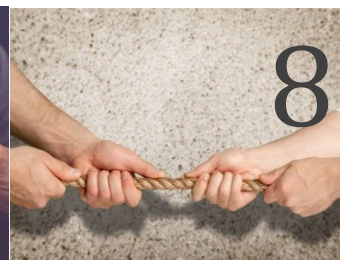
Inflytande

Kompetens

Opartiskhet

Meningskapar

1. Vad vill vi uppnå?

- Vad ska vi lösa, vad är utmaningen?
- Hur ser det ut i framtiden, i idealsituationen?
- Formulera framtidsbilden så att den tydligt leder mot hållbarhet.
- Definiera i vilken utsträckning det ni vill uppnå påverkar barn.

Innan vi sätter igång: ta ställning till hur barns bästa ska utredas

- Vilken typ av prövning ska göras?
  - Påverkar frågan barn i stor eller liten utsträckning, eller inte alls?
  - Om frågan påverkar barn i stor utsträckning behöver en separat prövning av barns bästa göras.
- Hur ska vi ta in barnens perspektiv?

2. Introduktion till steg 2: beskriv nuläge i relation till hållbarhet, vilka är utmaningarna?

- Bedöm utifrån hållbarhetsprinciperna med stödfrågor i de 8 kommande bilderna.
- Lyft fram både sådant som är positivt och negativt för hållbarhet.
- Vissa frågor är mer och andra mindre relevanta för er men ta gärna en extra funderare.
- Gör analysen utifrån det ni vet eller enkelt kan ta reda på.

2.1. Är vi beroende av eller använder vi tex fossila bränslen eller tungmetaller?

Tex i transporter, matproduktion, uppvärmning, varor eller produkter.

- *Vad gör vi för att bidra till hållbarhet ur den här aspekten?*
- *Behöver vi ta reda på mer?*

2.2. Är vi beroende av eller använder vi några kemikalier som är producerade av samhället?

Tex, plaster, flamskyddsmedel, långlivade, bioackumulerande och giftiga ämnen, hormonstörande kemikalier, substanser som inte existerar naturligt och som är långlivade.

- *Vad gör vi för att bidra till hållbarhet ur den här aspekten?*
- *Behöver vi ta reda på mer?*

2.3. Finns det aktiviteter eller produkter som bidrar till fysisk undanträngning av naturen?

- Bidrar det tex till, överanvändning av sötvatten, avskogning, vanskötsel av ekosystem, överfiske, direkt eller indirekt landskapsförändring?
- *Vad gör vi för att bidra till hållbarhet ur den här aspekten?*
- *Behöver vi ta reda på mer?*

Exempel hinder utifrån:
socioekonomi,
geografiskt
avstånd, ålder,
språk, kön,
funktionsvariation

2.4. Hindras människors fysiska och psykiska hälsa systematiskt?

- Fysiskt, tex ergonomi, luft, ljud, mat & dryck, allergier, möjlighet till fysisk aktivitet
  - Säkerhet och trygghet
  - Psykisk hälsa, stress
  - Hur påverkas barns hälsa?
- *Vad gör vi för att bidra till hållbarhet ur den här aspekten?*
- *Behöver vi ta reda på mer?*

Exempel hinder utifrån:
socioekonomi,
geografiskt avstånd,
ålder, språk, kön,
funktionsvariation

2.5. Hindras människors inflytande systematiskt? Undertrycks yttrandefrihet eller förbises åsikter?

- Upplever målgruppen eller delar av den låg grad av inflytande?
  - Är målgruppen involverad i planeringen?
  - Kan alla delta?
  - Känner alla till vilka möjligheter till inflytande som finns?
- *Vad gör vi för att bidra till hållbarhet ur den här aspekten?*
- *Behöver vi ta reda på mer?*

Exempel hinder utifrån:
socioekonomi,
geografiskt
avstånd, ålder,
språk, kön,
funktionsvariation

2.6. Hindras människor systematiskt att uppnå kompetens eller lärande?

- Finns delar i målgruppen eller personalen som hindras att uppnå eller bibehålla lärande, kompetens eller personlig utveckling?
- *Vad gör vi för att bidra till hållbarhet ur den här aspekten?*
- *Behöver vi ta reda på mer?*

2.7. Finns hinder för att människor kan vara opartiska, objektiva och neutrala?

- Risk för diskriminering av någon part?
  - Begränsar vi människors möjligheter att göra objektiva val?
  - Finns brister i insyn? Kan det granskas?
  - Risk för olämplig påverkan?
- *Vad gör vi för att bidra till hållbarhet ur den här aspekten?*
- *Behöver vi ta reda på mer?*

Exempel hinder utifrån:
socioekonomi,
geografiskt
avstånd, ålder,
språk, kön,
funktionsvariation

2.8. Hindras människor systematiskt att skapa mening?

- Begränsas utrymmet för människors värderingar eller kultur?
  - Kan det skapas utanförskap?
  - Begränsas religions- och yttrandefriheten för några grupper?
  - Hindras människor att skapa mening tillsammans med andra?
- *Vad gör vi för att bidra till hållbarhet ur den här aspekten?*
- *Behöver vi ta reda på mer?*

Dokumentation

Hållbarhetsprincip	Nuläge	Idéer om lösningar	Ta reda på mer	Prioritering
1. ämnen från berggrunden				
2. ämnen från samhällets produktion, kemikalier				
3 undanträngning av naturen				
4. hälsa				
5. inflytande				
6. kompetens, lärande				
7. opartiskhet				
8. mening, meningsfullhet				

Summera och analysera konsekvenser för barn

3. Hur skulle vi kunna ta oss till målet?

- Hur hanterar vi utmaningarna vi nyss identifierat?
- Brainstorm! Ta med allt ni kommer att tänka på, utan att sortera eller
- Lista kreativa lösningar!
- Kan vi tänka på nytt sätt?

Brainstorm!

Regler

Inte kritisera/döma

Uppmuntra galna idéer

Inga hämningar,
främja kvantitet!

Fokusera på ämnet

Använd: Ja, och...!
Bygg på andras idéer.
Aldrig diskvalificera
dem

En konversation i taget

4. Prioritera i din lista med kreativa lösningar!

- Bäst på kort och lång sikt?
- Är lösningen flexibel?
- Är lösningen i linje med barns bästa?
  - Om inte, vilka kompensatorisk åtgärder ska vidtas?
- Om lösningarna krockar, går det att:
  - Hitta det minst dåliga?
  - Bygga runt eller kompensera?
  - Hitta helt nya kreativa lösningar?
  - Motivera på längre sikt?
  - Omformulera målet?
- Ekonomi
  - Har vi råd med de önskvärda kreativa lösningarna?
Om inte, hitta nya lösningar! Eller, hitta dellösningar som på sikt leder till den föreslagna lösningen.

4. Ekonomin – ett medel för att nå hållbara lösningarna

- Vilka resurser behövs för att nå målet och genomföra det vi vill?
- Hur kan resan mot målet vara ekonomiskt hållbar?
- Kan våra lösningar bidra till att optimera de ekonomiska resurser vi har att tillgå?

Titta på målet igen

Det ni vill uppnå eller lösa med verksamheten:

- Behöver det vidareutvecklas, för att tydliggöra riktningen mot hållbarhet?

GRATTIS!!

Du har tagit steg i hållbar riktning!

Du planerar verksamhet inom ramen för Hållbarhetsprinciperna:

I det hållbara samhället utsätts inte naturen för systematisk...

1. ...koncentrationsökning av ämnen från berggrunden
2. ...koncentrationsökning av ämnen från samhällets produktion
3. ...undanträngning med fysiska metoder

och det finns inga strukturella hinder för människors...

4-8. ...hälsa, inflytande, kompetens, opartiskhet och meningsskapande.